THÔNG TIN TÓM TẮT VỀ NHỮNG KẾT LUẬN MỚI

CỦA LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Nghiên cứu sinh: Hoàng Dạ Vũ

Tên đề tài: Phong cách của ba nữ đạo diễn Bạch Diệp, Việt Linh và Síu Phạm

Chuyên ngành: Lý luận và Lịch sử Điện ảnh, Truyền hình

Mã số: 9210231

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS. Trần Thanh Hiệp; PGS.TS. Hoàng Cẩm Giang

Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Sân khấu - Điện ảnh Hà Nội

Luận án đã chỉ ra những kết luận mới của đề tài nghiên cứu, được Hội đồng tư vấn tổ bộ môn và Hội đồng đánh giá cấp cơ sở chấp thuận. Đó là:

1. Luận án là công trình nghiên cứu có hệ thống phong cách của Bạch Diệp, Việt Linh và Síu Phạm trên cơ sở kết hợp lý thuyết tác giả, thi pháp điện ảnh và phê bình phim nữ quyền. Nghiên cứu đặt phong cách trong mối quan hệ giữa bối cảnh lịch sử - văn hóa, thế giới quan nghệ thuật, trải nghiệm giới và hệ thống ngôn ngữ điện ảnh. Qua đó, luận án làm rõ phong cách không phải hệ quả trực tiếp của giới tính sinh học, cũng không quy về một mô hình "phong cách nữ" thống nhất, mà được hình thành từ những điều kiện sáng tạo và lựa chọn nghệ thuật riêng của mỗi đạo diễn.

2. Luận án xây dựng khung phân tích phong cách đạo diễn trên ba bình diện có quan hệ với nhau: bối cảnh lịch sử - văn hóa; thế giới quan nghệ thuật và diễn ngôn giới; hệ thống ngôn ngữ điện ảnh. Trên cơ sở đó, nghiên cứu đề xuất tiếp cận phong cách qua hai cấp độ: cơ chế hình thành và cơ chế biểu hiện phong cách. Cách tiếp cận này cho phép lý giải mối liên hệ giữa chủ thể sáng tạo, điều kiện lịch sử - văn hóa, trải nghiệm giới và những lựa chọn thi pháp tương đối ổn định trong tác phẩm.

3. Luận án làm rõ sự đa dạng trong cách kiến tạo diễn ngôn giới và trình hiện chủ thể nữ của ba đạo diễn. Trong phim Bạch Diệp, người phụ nữ được nhìn nhận trong mối quan hệ giữa trách nhiệm cộng đồng và đời sống cá nhân. Với Việt Linh, thân thể nữ được khắc họa với những dấu vết, khiếm khuyết và tổn thương của đời sống, thay cho hình ảnh cái đẹp lý tưởng, bất biến; qua đó, cái đẹp gắn với phẩm giá, cảm xúc và tính mong manh của con người trước những biến động xã hội. Ở Síu Phạm, các vấn đề về căn tính, ký ức và tự do được đặt trong trải nghiệm giao thoa văn hóa và xuyên căn tính. Từ việc khảo sát và đối chiếu các tác phẩm, luận án nhận diện ba khuynh hướng phong cách riêng biệt: Bạch Diệp với phong cách hiện thực giàu tính nhân văn, thể hiện qua tự sự cổ điển, không gian đời thường và cách khắc họa người phụ nữ trong quan hệ với gia đình, cộng đồng và lịch sử; Việt Linh với phong cách trữ tình - tâm lý, nổi bật ở điểm nhìn chủ quan, cấu trúc ký ức, hình ảnh giàu tính tạo hình và khả năng biểu đạt đời sống nội tâm; Síu Phạm với phong cách thể nghiệm và xuyên văn hóa, thể hiện qua tự sự phân mảnh, dàn cảnh giàu tính sắp đặt, dựng phim liên tưởng và sự đan xen giữa thực tại, ký ức và tưởng tượng.

4. Từ ba trường hợp nghiên cứu, luận án khẳng định sự thống nhất giữa thế giới quan nghệ thuật và hệ thống thi pháp điện ảnh là cơ sở quan trọng để nhận diện phong cách đạo diễn. Kết quả nghiên cứu góp phần bổ sung tư liệu và luận cứ khoa học về ba đạo diễn, đồng thời gợi mở hướng tiếp cận phong cách đạo diễn từ sự kết hợp giữa nghiên cứu tác giả, thi pháp điện ảnh và nghiên cứu giới, có thể tham khảo trong nghiên cứu và giảng dạy lý luận, lịch sử, phê bình điện ảnh.

Hà Nội, ngày …… tháng …… năm 2026

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC	**NGHIÊN CỨU SINH**
GS.TS. Trần Thanh Hiệp	**Hoàng Dạ Vũ**
PGS.TS. Hoàng Cẩm Giang	